

Университетът има мисия да култивира критично и аналитично съзнание у студентите

интервю на Десислава Пенчева

12

Образование в България

Проф. Пламен Дойнов, г.н.

Пламен Дойнов е български поет, граматург, литературен историк. Ректор на Нов български университет от 1 юли 2020 г. Един от основателите на департамент „Нова българистика“ на Нов български университет (1994 г.), негов ръководител (от 2012 до 2020 г.). Заместник-председател на Сдружението на българските писатели (от 2003 г.). Носител е на национални награди за поезия.

Проф. Дойнов, на 1-ви юли тази година бяхте избран за ректор на НБУ, за което искрено Ви поздравяваме. Как съчетавате административните си задължения с тези в областта на литературната наука?

Този въпрос ми го задават госта приятели. Някои от тях сякаш с любопитство наблюдават как ректорските ангажименти ще ме заставят да не бъда повече изследовател. Но аз вярвам, че чрез дисциплина и гъвкава организация на времето могат да се намерят достатъчно часове и за конкретни университетски въпроси, и за разрешаване на научни казуси. Но да не се хваля преждевременно. Съвсем скоро ще се появи новата ми монография, а НБУ започва новата си академична година. Дано и двете начинания имат успех. Впрочем, за академичната година съм сигурен, че ще бъде трудна, но добра. За монографията ми обаче – не знам ще видим.

Какъв беше пътят на вашето професионално развитие до позицията на ректор?

Всъщност още като студент станах един от учредителите на департамент „Нова българистика“ на НБУ през 1994 г. По-късно съм бил директор на Националния студентски дом, а в НБУ минах през всички академични стъпки – асистент, главен асистент, доцент, професор.. Защитих две дисертации – за доктор и за доктор на науките. Два мандата бях ръководител на департамент „Нова българистика“. Познавам НБУ съвсем отблизо.

Какво развитие, нововъведения и евентуални промени планирате в НБУ по време на четиригодишния си мандат?

Най-важното е да запазим високото качество на знания и умения, които преподаваме в НБУ. Затова за мен е ключов диалогът между поколенията. Ще въвлечем още по-пряко студентите в процеса на подобряване на учебните програми чрез създаване на тяхна банка с идеи и предложения. Бих искал да се развие мрежа от клубове като модели за организиране на малки университетски общности в зоната между „аудиторията“ и „професията“ и за срещи между преподаватели и студенти. И в контекста на пандемията – ще продължим да развиваме дигиталното образование като разпознавае-

...ще продължим да развиваме дигиталното образование като разпознаваема характеристика на НБУ

Скоростта, с която се развиват технологиите, е доста по-бърза от тази, с която се променят образователните системи

ма характеристика на НБУ, без да се отказваме от присъственото обучение, разбира се.

Как се отрази пандемията на образованието като цяло, а и конкретно на университета и обучаващите се в него? Ще последват ли промени в начина на преподаване, повлияни от месеците онлайн обучение?

Пандемията ни напомни, че скоростта, с която се развиват технологиите, е доста по-бърза от тази, с която се променят образователните системи. Бих го оприличил на земетресение със средна сила, което те разтърсва, няколко чаши от бюфета падат и се чупят, но освен уплахата и тук-там някоя пукнатина в стената, не се е случило нещо по-сериозно. Тази пандемия беше предупреждение, че ако не се осмисли технологичната революция през погледа на преподавателя и студента, следващият трус може да бъде разрушителен. Но не очаквайте да повторя мантрите, че дигиталните технологии са бъдещето на образованието, че бизнeсът има нужда от кадри и университетите изостават в „производството“ им. По-скоро ще

кажа, че университетът не е техникум или професионално училище и неговата задача не е да „произвежда“ кадри – за това си има професионални обучения и най-различни тематични академии, колежи и пр. Университетът има мисия да предлага знания и умения, но и да култивира критично и аналитично съзнание у студентите. НБУ защитава такава кауза: да предлага висше образование, което съчетава наука и професионална специализация, постигайки златното сечение между университетския стандарт за преподаване на знания и професионалните търсения на студентите. Затова за нас онлайн обучението не е цел, а неизбежно средство, чрез което допълваме присъствения образователен процес. Да припомним, че НБУ започна да се променя още през все по-далечната 2008 г. с въвеждането на обща среда за електронно обучение. Не сме спирани да я надграждаме и да обучаваме студентите и преподавателите да я ползват.

По какъв начин ще започне новият зимен семестър – присъствено, хибридно или онлайн? Какви мерки ще предприеме университетът, за да предотврати разпространението на вируса?

Готовим се за присъствени занятия. Вярвам, че ще започнем и прогължим именно така – очи в очи със студентите. Разбира се, при необходимост, имаме готовност за „превключване“ на хибридно обучение. Вече натрупахме опит в прилагането на всички утвърдени мерки за предотвратяване на разпространението на Ковид-19. При лош сценарий смятаме чрез комбиниране на присъствени и онлайн занятия да проведем един разумно безопасен, но и безкомпромисен по отношение на качеството на обучение семестър.

Имаше ли повече кандидатстуденти тази година? Очаквате ли новият випуск да е по-различен от предходните и по какъв начин?

Данните показват, че и кандидатстудентите, и новоприетите студенти са повече от предишната година. Но нараства и броят на „старите“ студенти, което явно се дължи на връщащите се от чужбина млади българи, решили да продължат висшето си образование тук. Иначе всеки випуск е различен, както и всеки човек е различен. Новите

студенти първа ще покажат лицата си. Хубава тенденция обаче е, че студентите от всеки следващ випуск стават все по-взискателни, все по-неприемащи дори и най-малкото несъобразяване с високите стандарти, които се стремим да прилагаме в НБУ. Ние винаги ги чуваме. Така ставаме все по-добри в това, което правим – благодарение на нашите студенти

Кои са най-популярните специалности тази кандидатстудентска кампания? Виждате ли причини за тези тенденции?

Най-популярни от години си остават графичен и интериорен дизайн, информатика, право, психология, журналистика, музика... Защо ли? Защото пряко атакуват сетивата и дават отговори на въпроси като тези: Как изглеждат светът и човекът? Как са представени? Защо изглеждат точно по този начин? Как са уредени взаимоотношенията между хората? Как звучат, как се изразяват тези отношения? И можем ли всички ние да участваме активно във всичко това?

Защо бихте посъветвали българските кандидатстуденти да останат в България и да изберат НБУ?

Защото съществуването в България може да не е лесно, но съдържа повече смисъл от пребиваването на всяко друго място. А да си студент в НБУ е като да участваш в интересен филм. Представете си, филмът е български и е хубав. При нас не просто е светло и чисто, не просто има модерни аудитории, богати библиотеки, уютни кафенета и зелени пространства, а има умни преподаватели и добри хора, които знаят как да превърнат ученето в удоволствие, а животът да стане по-смислен и по-добър.

НБУ започна да се променя още през все по-далечната 2008 г. с въвеждането на обща среда за електронно обучение